

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/107/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6817206511
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6817206511.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanej U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, XXX XX M., okres P., o zaplatenie 1.427,46 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 4Csp/219/2018-73 zo dňa 08.01.2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhom a treťom výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.319,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.574,38 eur od 29.09.2017 do 13.10.2017,
1.427,46 eur od 14.10.2017 do 15.11.2017,
1.339,46 eur od 16.11.2017 do 15.12.2017,
1.256,46eur od 16.12.2017 do zaplatenia,
54,35 eur od 29.09.2017 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 50 eur, splatných k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (prvý výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu tretí výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzal z ustanovení §52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.05.2014 (ďalej len „Občianskeho zákonníka“ alebo aj „OZ“), §261 ods. 6 písm. d), §497 zákona č. 514/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „Obchodného zákonníka“ alebo „Obz“), §2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom do 31.03.2015 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „z.č. 129/2010 Z.z.“). Konštatoval, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 11.12.2013 Úverovú zmluvu č. 00000000094054 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 120 mesačných splátkach po 30,- eur. Úver bol žalovanej poskytnutý za fixnú úrokovú sadzbu vo výške 12,90 % ročne, pri ročnej percentuálnej miere nákladov vo výške 15,39 % a priemernej hodnote RPMN 19,35 %, celková suma splatená spotrebiteľom predstavovala 3.700,- eur. Dátum prvej splátky bol dohodnutý na deň 14.01.2014, termín konečnej splatnosti na 14.12.2023. Zmluvné strany si dohodli poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100,- eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,49 eur mesačne. Žalovaná čerpala úver vo výške 2.000,- eur. Dňa 18.05.2017 žalobca opakovane upozornil

žalovanú na úhradu omeškaných splatných splátok v lehote do 23.05.2017 a aj na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Následne oznámil žalovanej predčasnú splatnosť úveru (18.09.2017) a žalovanú vyzval na úhradu celého dlhu v lehote do 28.09.2017.

Uzatvorená úverová zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, keďže bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom; obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti úverovej zmluvy, a to záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky, určenie sumy poskytovaných peňažných prostriedkov, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť (zmluvne dohodnuté) úroky. Zmluva zároveň obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná si svoje povinnosti, vyplývajúce zo zmluvy, riadne neplnila a úver včas nesplácala. Žalobca výzvou zo dňa 18.05.2017 vyzval žalovanú na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti s upozornením na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný, a výzvou zo dňa 18.09.2017 vyzval žalovanú k predčasnému splateniu celého úveru v lehote do 28.09.2017. Žalovaná po zosplatnení úveru, dlžnú sumu čiastočne uhradila platbami dňa 13.10.2017, 15.11.2017 a 15.12.2017 v celkovej sume 317,92 eur. Súd preto priznal žalobcovi sumu vo výške 1.319,23 eur, pozostávajúcu z nesplatenej istiny úveru vo výške 1.256,46 eur, zmluvného úroku vo výške 54,35 eur, z úroku z omeškania vo výške 0,97 eur a nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 7,45 eur.

Ako nedôvodnú zamietol súd žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku z nesplateného úveru po splatnosti úveru, t.j. v časti zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne zo sumy 1.574,38 eur od 19.09.2017 do 13.10.2017 a zo sumy 1.427,46 eur od 14.10.2017 do zaplatenia. Z ustanovenia §503 ods. 1 ObZ vyplýva, že záväzok dlžníka platiť zmluvne dohodnuté úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Zmluvne dohodnuté úroky nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania; zmluvný úrok predstavuje odplatu (cenu) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov zo strany veriteľa, ale iba do momentu predčasného zosplatnenia úveru, kým úrok z omeškania má sankčný charakter za omeškanie s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov zo strany dlžníka. Zmluvne dohodnuté úroky predstavujú totiž osobitnú peňažnú náhradu pre veriteľa, súvisiacu s poskytnutím finančných prostriedkov, pričom sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, teda spolu s istinou; po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa istina ďalej už zmluvne neúročí, veriteľovi preto patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu (Krajský súd v Prešove, rozsudok zo dňa 12.05.2014 sp.zn. 1Co/160/2013, rozsudok zo dňa 30.05.2012 sp.zn. 1Co/30/2012, Krajský súd v Žiline, rozsudok zo dňa 26.03.2015 sp.zn. 9Co/138/2015, Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodnutie R59/1998). Podľa ustálenej rozhodovacej praxe žalobcovi neprislúcha právo na zaplatenie zmluvných úrokov za obdobie po splatnosti úveru, čo znamená, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba právo na zaplatenie úrokov z omeškania, keďže veriteľ po lehote splatnosti peňažné prostriedky už ďalej neposkytuje (Krajský súd v Banskej Bystrici, rozsudok zo dňa 12.09.2017, sp.zn. 14Co/8/2017).

Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že po zosplatnení úveru žalobcovi ako veriteľovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, lebo v opačnom prípade by sa veriteľ dostal do neprímerane zvýhodneného postavenia, ktoré nielenže nevyplyva zo zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, ale takýto výklad nemá ani oporu v žiadnom z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluvný úrok má charakter dohodnutej odplaty (ceny) za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrok z omeškania má sankčný charakter za porušenie zmluvných povinností zo strany dlžníka, a medzi obidvomi úrokmi je zásadný významový a obsahový rozdiel. Ak s prihliadnutím na dobu trvania úverovej zmluvy v konkrétnom prípade na dobu 10 rokov, do 14.12.2023, bola zmluvnými stranami dohodnutá nielen fixná úroková sadzba vo výške 12,90 % ročne, ale aj celková výška nákladov spojená s úverom v sume 3.700,- eur, v ktorej čiastke je okrem poplatku za poskytnutie úveru v sume 100,- eur a poskytnutého úveru vo výške 2.000,- eur zohľadnený 12,90 % ročný zmluvný úrok na dobu 10 rokov v kapitalizovanej výške 1.600,- eur, ktorú sumu sa žalovaná zaviazala zaplatiť za používanie peňažných prostriedkov v mesačných anuitných splátkach vo výške 30,- eur (zahŕňajúcich splátku istiny a dohodnuté úroky, t.j. cenu za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov) po dobu 10 rokov (30,- eur x 120 anuitných splátok), potom nesplnením povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky riadne a včas zo strany dlžníka, sa v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v zmysle ustanovenia §565 OZ, veriteľ nemôže dostať do výhodnejšieho postavenia, ako keby dlžník úver riadne a včas splácal, keďže nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny od omeškania so zaplatením zosplatneného úveru do jej úplného zaplatenia tak, ako si ho uplatnil žalobca, nebol zmluvnými stranami v predmetnej veci dohodnutý. V dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka

a predčasného zosplatnenia úveru žalobcovi vznikol nárok na vrátenie poskytnutých a nesplatených peňažných prostriedkov, ako i právo na zaplatenie zmluvných úrokov do splatnosti úveru, keďže veriteľ po lehote splatnosti peňažné prostriedky dlžníkovi už ďalej neposkytuje, a iné zmluvné dojednanie v súvislosti so záväzkom žalovanej platiť žalobcovi zmluvné úroky súd preukázané nemal. Žalobcovi zároveň vzniklo právo na zaplatenie dohodnutých a uplatnených sankčných úrokov z omeškania vo výške 5%, keďže ich výška neprekračuje maximálnu zákonnú výšku.

Žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania v uplatnenej výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, t.j. od 29.09.2017 (keďže žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru s účinnosťou ku dňu 28.09.2017, t.j. deň určený žalobcom vo výzve adresovanej žalovanej na predčasné splatenie úveru, a k omeškaniu s plnením dlhu preto došlo dňom nasledujúcim, t.j. od 29.09.2017) do 13.10.2017, t.j. do dňa úhrady sumy vo výške 146,92 eur a z nezaplatenej sumy 1.427,46 eur od 14.10.2017 do 15.11.2017, t.j. do uhradenia ďalšej sumy 88,- eur a z nezaplatenej sumy 1.339,46 eur od 16.11.2017 do 15.12.2017, t.j. do uhradenia čiastky vo výške 83,- eur a z nezaplatenej istiny 1.256,46 eur od 16.12.2017 do zaplatenia.

Súd zároveň priznal žalobcovi dôvodne uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z kapitalizovaných úrokov z úveru do predčasného zosplatnenia úveru.

Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania za obdobie od 19.09.2017 do 28.09.2017 súd žalobu zamietol.

Podľa §232 ods. 3, 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“) vyhovel súd žiadosti žalovanej a povolil jej zaplatiť dlžnú sumu v splátkach po 50,- eur mesačne, splatnými vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Prihliadol na výšku peňažného plnenia, ako aj finančnú situáciu žalovanej, ktorá jej nedovoľuje zaplatiť dlžnú sumu jednorázovo v zákonnej parížnej lehote 3 dní, hoci je riadne zamestnaná, lebo jej mesačný príjem je blízky minimálnej mzde, za prácou denne dochádza a na dopravu mesačne minie 50,- eur; okrem toho sú jej zo mzdy vykonávané exekučné zrážky. Povoľením splátok na obdobie necelých 27 kalendárnych mesiacov, oproti pôvodne dohodnutej povinnosti splatiť úver v období 120 mesiacov, najneskôr do 14.12.2023, nebude žalobca vo svojich majetkových pomeroch dotknutý, keďže ide o banku a rovnako nedôjde k ohrozeniu základných existenčných potrieb žalovanej. V prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, žalovaná stratí výhodu splátok a vznikne jej povinnosť uhradiť celý dlh jednorázovo.

O trovách konania súd rozhodol podľa §255 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi, ktorý mal vo veci iba nepatrný neúspech v časti príslušenstva, a to úrokov z omeškania do splatnosti úveru a zmluvných úrokov po splatnosti úveru, priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti druhému výroku rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa §365 ods.1 písm. h) C.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel aj v zamietnutej časti nároku a priznal mu náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Nárok na zaplatenie úroku trvá s poukazom na §502 ods. 1, §503 ods.3 ObZ od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník je povinný platiť ich od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

Ustanovenie §506 ObZ upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút, určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Odstúpením od zmluvy zmluva od začiatku nezanikla a naďalej trvá právo veriteľa a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax krajských súdov

(napr. Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017 - 92 zo dňa 29.11.2017, alebo Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/193/2017 - 88 zo dňa 07.12.2017) a Najvyššieho súdu ČR č.k. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014).

Tiež poukázal na pripravovanú, ale neprijatú zmenu v legislatívnom procese §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka; žiadna zákonná úprava ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu, neexistuje; nie je prípustné nepriznávať úrok po zosplatnení, keď zákonodarca nikdy nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení neobmedzil.

Okresný súd postupoval v rozpore so zákonom aj priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 50,- eur. Rozhodnutie súdu nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok súd namiesto určitej sankcie za to, že si žalovaná neplnila svoje zmluvné povinnosti touto formou ju za porušenie zmluvy odmeňuje. Takéto rozhodnutie súdu je motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, pretože ich porušením v konečnom dôsledku získajú opäť splátku a teda takmer rovnaké postavenie ako pôvodne zmluvne dohodnuté. Výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností, nie je v súlade so spravodlivou ochranou porušených práv, zakotvenou civilným sporovým poriadkom. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/185/2017-136 z 27.09.2017. Záver okresného súdu tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je daný odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. h/ C.s.p..

Navrhol, aby krajský súd v zmysle §388 C.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v časti zmluvného úroku 12,9 % ročne zo sumy 1.574,38 eur od 19.09.2017 do 13.10.2017 a zo sumy 1.427,46 eur od 14.10.2017 do zaplatenia s tým, že žalovanú zaviazhe uhradiť dlh v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi prizná aj náhradu všetkých trov konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa §379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej výrokovej vety podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. vrátane závislého výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny potvrdil.

5. V zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené zabezpečenými listinnými dôkazmi.

7. Odvolanie nie je dôvodné.

Žalobca v odvolaní namielol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), čo bližšie nekonkretizoval.

Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

Podľa tohto ustanovenia Civilného sporového poriadku možno odvolanie odôvodniť len tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom ide o hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav nemožno použiť.

Táto odvolacia námietka nie je daná.

8. Odvolací súd súhlasí so záverom okresného súdu o tom, že zmluva o úvere, uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže pri uzatváraní

a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Rovnako sa na túto zmluvu vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z..

9. Okresný súd zamietol žalobu v časti v časti uplatneného zmluvného úroku z nesplateného úveru po splatnosti úveru, t.j. v časti zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne zo sumy 1.574,38 eur od 19.09.2017 do 13.10.2017 a zo sumy 1.427,46 eur od 14.10.2017 do zaplatenia a v časti uplatnených úrokov z omeškania za obdobie od 19.09.2017 do 28.09.2017.

Žalobca v odvolaní namietol jedine nesprávnosť právneho posúdenia veci, týkajúcu sa práva na zaplatenie úroku z úveru aj po jeho zosplatení.

Odvolačný súd zastáva názor, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Úver je odplacným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstavy poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, keď žalobcovi nepriznal úroky z úveru za čas po splatnosti celého úveru. Úroky zmluvné popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu (§517 ods. 2 OZ). V tejto súvislosti odvolačný súd poukazuje aj na rozhodovacu prax súdov, ktorá je ustálená v tom, že nemožno priznať úroky z úveru po jeho zosplatení, pokiaľ už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, t.j. zákonná sankcia v zákonom stanovenej výške (napr. Ústavný súd SR sp.zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012; Krajské súdy v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015; v Žiline sp.zn. 5Co/611/2014 zo dňa 16.12.2014; R 59/1998).

10. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplacné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok §53 ods. 9 OZ. K predčasnemu zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, bol to práve veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny (obsahu) záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku, považuje odvolačný súd za potrebné na doplnenie odôvodnenia súdu prvej inštancie viac objasniť aj inštitút predčasného zosplatenia úveru a jeho právny režim.

11. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje v podstate cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s

peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie, smerujúce ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nieť dôvodu ani nato, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovolával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

12. Odvolanie žalobcu nie je dôvodné ani ohľadom priznanej okresným súdom možnosti žalovanej dlh splácať. Okresný súd podrobne a logicky zdôvodnil aj v tomto smere svoj myšlienkový pochod, vychádzajúc zo skutkových zistení vo veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne, a závery súdu prvej inštancie nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

13. Krajský súd podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku a aj vo výroku o trovách konania, ako výroku súvisiacom (§379 písm. a/ C.s.p.), potvrdil, pretože z odvolacích dôvodov nezistil dôvody na jeho zmenu (§388 C.s.p.) alebo zrušenie (§389 C.s.p.).

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §396 ods. 1 C.s.p. v spojení s §255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná a vznikol jej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Keďže si žiadne odvolacie trovy neuplatnila, ani jej žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú, krajský súd rozhodol tak, že jej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie

v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).